

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mráky ve věci žalobce: **L. J.**, zastoupeného advokátem Mgr. Tomášem Procházkou, Jungmannova 15, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, nábreží Ludvíka Svobody 12, Praha 1, proti rozhodnutí ze dne 29. 3. 2022, čj. MD-25874/2021-160/7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2024, čj. 2 A 27/2022-61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč do rukou jeho zástupce, advokáta Mgr. Tomáše Procházky, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v ČR na počátku 90. let získal řidičské oprávnění. V roce 2010 jej však pozbyl, neboť mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců. Po uplynutí této doby o vrácení řidičského oprávnění nepožádal: přestěhoval se totiž do Hongkongu, kde následně dlouhodobě pobýval. Patrně tam získal řidičské oprávnění. A někdy poté se přestěhoval zpět do ČR, kde v září 2021 také (opět) získal řidičské oprávnění.

[2] V listopadu 2020 (tedy když už byl žalobce zpět v ČR, ale ještě tady opětovně nezískal řidičské oprávnění) jej zastavila policejní hlídka, neboť se otáčel s osobním motorovým vozidlem na křižovatce s řízeným provozem. Hlídce předložil hongkongský řidičský průkaz, který však nesplňoval náležitosti stanovené úmluvami o silničním provozu pro řidičské průkazy vydané smluvními státy.

[3] Magistrát hlavního města Prahy nakonec ve správním řízení uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku spočívajícího v řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění [§ 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)]. Za přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu jednoho roku; Ministerstvo dopravy tyto výroky potvrdilo.

[4] Žalobce však uspěl se svou žalobou u Městského soudu v Praze; ten zrušil rozhodnutí ministerstva a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Podle městského soudu má ve věci zásadní význam pojem „řidičské oprávnění“: není-li totiž řidič držitelem řidičského oprávnění, naplňuje tím objektivní stránku skutkové

podstaty sporného přestupku. Řidičské oprávnění uděluje mimo jiné *stát podle mezinárodní smlouvy, kterou je ČR vázána a která upravuje oblast silničního provozu* (§ 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu]. Těmito smlouvami se rozumějí dvě úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949 – č. 82/2013 Sb. m. s.; Vídeň 1968 – č. 83/2013 Sb. m. s.; na žalobcovu věc dopadá druhá z nich). Řidičské oprávnění řidič získá, jakmile nabude potřebné teoretické dovednosti a podstoupí praktický výcvik. Naproti tomu je řidičský průkaz pouhým osvědčením řidičského oprávnění (§ 103 odst. 1 a § 104 odst. 2 zákona o silničním provozu).

[6] V žalobcově případě nebyly splněny znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1, neboť ke dni spáchání přestupku byl držitelem řidičského oprávnění uděleného jiným státem podle mezinárodní úmluvy – zvláštním administrativním regionem Hongkong (který je smluvním státem úmluvy z roku 1968). Na podporu svých závěrů odkázal městský soud na rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2020, čj. 10 As 130/2019-38, č. 4099/2021 Sb. NSS, podle kterého je třeba rozlišovat mezi řidičským průkazem (ten jen osvědčuje existenci řidičského oprávnění a jeho rozsah) a řidičským oprávněním jako takovým. Jednání spočívající v tom, že řidič u sebe nemá platný řidičský průkaz, respektive jej nepředloží, by mohlo být přestupkem, ale jiným (mírněji trestným). Rozsudek ze dne 23. 10. 2020, čj. 5 As 426/2019-26, na který odkazovalo ministerstvo, se týkal odlišné situace.

[7] Ministerstvo proti rozsudku městského soudu podalo kasační stížnost. Trvá na tom, že držitel takového řidičského průkazu, který nesplňuje náležitosti úmluvy, musí být schopen prokázat, jaké skupiny vozidel je oprávněn na území ČR řídit. Současně ministerstvo připouští, že z povahy věci toho (ani v přestupkovém řízení) schopen nebude právě proto, že jeho formálně nevyhovující *řidičský průkaz* zkrátka potřebné údaje neobsahuje – a jiný stát tak nebude s to z tohoto průkazu ověřit, zda má řidič dostatečné znalosti a dovednosti, které mu zakládají *řidičské oprávnění* k řízení určitého druhu vozidla. Závěrem ministerstvo zpochybnilo tvrzení městského soudu, že Hongkong coby zvláštní administrativní oblast Číny je smluvním státem Úmluvy o silničním provozu z roku 1968.

[8] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11 až 12).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Je úkolem především samotného stěžovatele, aby soudu poskytl přesvědčivou argumentaci právě k otázce přijatelnosti kasační stížnosti – tedy aby uvedl důvody, pro které kasační stížnost přesahuje jeho vlastní zájmy a pro které se jí soud má věcně zabývat. Není naopak úkolem NSS, aby tyto důvody domýšlel namísto něj.

[11] Ministerstvo se však k přijatelnosti své kasační stížnosti nevyjádřilo ani slovem. Důvod, pro který by kasační stížnost byla přijatelná, přitom nezjistil ani sám NSS.

pokračování

[12] Jedinou spornou právní otázkou v této věci je, zda se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu, spočívajícího v řízení bez potřebného řidičského oprávnění, může dopustit i ten, kdo sice řidičské oprávnění má, ale osvědčuje je jen cizozemským řidičským průkazem, který nesplňuje náležitosti úmluvy o silničním provozu. Na tuto otázku však NSS odpověděl už v rozsudku 10 As 130/2019, a to tak, že skutková podstata uvedeného přestupku na tyto řidiče nedopadá. Z pohledu NSS tedy jde už o vyřešenou právní otázku. Ministerstvo tento rozsudek zcela pomíjí (přestože právě na něm městský soud založil své odůvodnění), natož aby uvedlo jakékoli argumenty, pro které by se NSS měl od tehdejšího řešení odchýlit.

[13] Závěry rozsudku 10 As 130/2019 přitom plně dopadají i na tuto věc. Rozhodná právní úprava se nijak nezměnila; skutková podstata přestupku zůstala stejná. Skutkově se tento případ liší jen tím, že žalobce má hongkongský řidičský průkaz, který patrně splňuje ještě méně náležitostí úmluvy o silničním provozu než tehdejší izraelský. Je tedy pravda, že skutkově oba případy nejsou zcela totožné, ale to neznamená, že pro takovou skutkovou odlišnost nelze závěry rozsudku 10 As 130/2019 použít. Tato skutková okolnost – tedy rozsah, v jakém cizozemský řidičský průkaz splňuje náležitosti úmluvy – totiž na právní závěry, k nimž NSS tehdy dospěl, neměla žádný vliv.

[14] Městský soud také ministerstvu dobře vysvětlil, že rozsudek 5 As 426/2019, o který se opíralo, se týkal odlišné situace – výměny cizozemského *řidičského průkazu* za český (podle § 116 odst. 3 zákona o silničním provozu). Pátý senát v citovaném rozsudku podrobně rozvedl, proč není formalistické při výměně trvat na tom, aby cizozemský řidičský průkaz požadované náležitosti splňoval bezezbytku (viz body 24–28). Desátý senát naopak řešil až situaci, kdy je držitel formálně nedostatečného cizozemského řidičského průkazu (jehož výměně setrvale brání právě to, že tyto náležitosti nesplňuje) trestán za řízení bez *řidičského oprávnění*. V judikatuře NSS tedy ani není žádný rozpor, který by jinak odůvodňoval přijatelnost kasační stížnosti.

[15] Ministerstvo má pravdu jen v tom, že Hongkong jako zvláštní administrativní oblast Číny není smluvním státem Úmluvy o silničním provozu z roku 1968. Městský soud při výkladu pochybil, nikoli však *hrubě* (což by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti). Mezi účastníky totiž zřejmě není spor o to, že na případ žalobce se uplatní stejnojmenná úmluva z roku 1949. Pro úplnost k tomu NSS uvádí, že smluvním státem starší úmluvy je Spojené království, které platnost úmluvy rozšířilo na Hongkong jako na svou tehdejší kolonii. Když Čína nad Hongkongem v roce 1997 obnovila výkon svrchovanosti, oznámila, že úmluva tam nadále platí. (Viz <https://treaties.un.org/pages/ViewDetails>: „On 6 and 10 June 1997, respectively, Secretary-General received communications regarding the status of Hong Kong from China and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland [...]. Upon resuming the exercise of sovereignty over Hong Kong, China notified the Secretary-General that the Convention will also apply to the Hong Kong Special Administrative Region.“) Na výsledném posouzení věci tedy pochybení městského soudu nemohlo nic změnit. Hongkong je *jiný stát podle mezinárodní smlouvy, kterou je ČR vázána a která upravuje oblast silničního provozu* (byť se z pohledu mezinárodního práva veřejného nejedná o samostatný stát), neboť úmluva z roku 1949 pro něj platila a platí. Česká právní úprava s držiteli řidičského oprávnění uděleného takovým „státem“ zachází stejně – podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu mohou v ČR řídit motorová vozidla.

[16] NSS proto kasační stížnost odmítl.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Neúspěšné ministerstvo nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalobci přiznal soud náhradu nákladů řízení za jeden úkon právní služby, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (vyhláška č. 177/1996 Sb.)]. Za tento úkon náleží odměna ve výši 3 100 Kč (§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a paušální částka 300 Kč jako náhrada hotových výdajů. Žalobcův zástupce je plátcem DPH, soud proto zvýšil odměnu i o částku daně. Celkově je tedy ministerstvo povinno uhradit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti ve výši $(3\,100 + 300 + 714 =) 4\,114$ Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu